

Pedagojik GeliŒim Ölçeði

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pedagojik GeliŒim Ölçeði*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28967>

Özet

Pedagojik Gelişim Ölçeği, öğretmen adaylarının pedagojik gelişimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş ve Türkçe'ye uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Ölçek, Şahin, Altınçelep ve Çelenay (2019) tarafından Türkiye bağlamında kullanıma sunulmuştur. Bu ölçek, öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerinin temel bileşenleri olan planlama, uygulama, teori bilgisi ve öğrenci gelişimi alanlarındaki ilerlemelerini değerlendirme potansiyeline sahiptir. Yapılan geçerlilik çalışmaları sonucunda 34 maddeden oluşan ve dört faktörlü bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Ölçeğin genel güvenilirlik katsayısı oldukça yüksek olup, alt boyutlar için de kabul edilebilir düzeyde güvenilirlik değerleri elde edilmiştir. Bu ölçek, eğitim bilimleri alanındaki araştırmacılar ve eğitimciler için öğretmen adaylarının pedagojik gelişim süreçlerini anlamada değerli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Pedagojik gelişim, öğretmen adayları, ölçek uyarlama, geçerlilik, güvenilirlik, faktör analizi, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Mehmet Şahin, Sinan Altınçelep, Emel Çelenay.

Amaç

Pedagojik Gelişim Ölçeği'nin temel amacı, üniversite düzeyindeki öğretmen adaylarının pedagojik gelişim düzeylerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir. Bu ölçek, öğretmen adaylarının eğitim sürecindeki ilerlemelerini, mesleki yeterliliklerini ve öğretmenlik mesleğine yönelik hazırlıkları ölçmeyi hedefler. Özellikle, öğretmenlik mesleğinin kritik alanları olan ders planlama, öğretim yöntemlerini uygulama, eğitim teorilerini anlama ve öğrencilerin gelişimini destekleme gibi boyutlarda adayların kendilerini nasıl algıladıkları ortaya koymaya amaçlar.

Ölçek, öğretmen yetiştiren kurumlar için adayların güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirlemede önemli bir geri bildirim mekanizması sunar. Bu sayede, öğretmen eğitim programlarının etkinliği değerlendirilebilir, müfredat geliştirme çalışmaları için veri sağlanabilir ve bireysel rehberlik hizmetleri daha bilinçli bir şekilde yürütülebilir. Ölçeğin uyarlanması, Türkiye'deki eğitim bağlamında geçerli ve güvenilir bir ölçme aracının eksikliğini gidermeyi amaçlamıştır.

Yapı

Pedagojik Gelişim Ölçeği, öğretmen adaylarının pedagojik gelişimini çok boyutlu bir yapı olarak ele almaktadır. Ölçek, pedagojik yeterliliklerin dört temel alt boyutunu ölçmek üzere

tasarlanmıştır: Planlama, Uygulama, Teori ve Öğrenci Gelişimi. Bu boyutlar, bir öğretmenin sınıf içinde ve dışında başarılı olabilmesi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları temsil etmektedir.

Planlama: Bu boyut, öğretmen adaylarının dersleri tasarlama, öğrenme hedeflerini belirleme, uygun öğretim materyallerini seçme ve değerlendirme stratejileri geliştirme becerilerini kapsar. Toplam 10 maddeden oluşmaktadır.

Uygulama: Bu boyut, dersleri etkili bir şekilde yürütme, sınıf yönetimi becerileri sergileme, farklı öğretim yöntemlerini kullanma ve öğrenci katılımını teşvik etme yeteneklerini değerlendirir. Toplam 10 maddeden oluşmaktadır.

Teori: Bu boyut, eğitim psikolojisi, öğrenme teorileri ve öğretim ilkeleri gibi temel pedagojik bilgilere hakimiyeti ölçer. Öğretmen adaylarının eğitimle ilgili kuramsal bilgileri anlama ve bunları uygulamaya aktarabilme düzeylerini yansıtır. Toplam 8 maddeden oluşmaktadır.

Öğrenci Gelişimi: Bu boyut, öğretmen adaylarının öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişim özelliklerini anlama, bireysel farklılıklara duyarlı olma ve öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun yaklaşımlar geliştirme becerilerini ölçer. Toplam 6 maddeden oluşmaktadır.

Bu dört boyutun birleşimi, öğretmen adaylarının pedagojik yetkinliklerinin kapsamlı bir profilini sunarak, onların mesleki hazırlıkları ve gelişim alanları belirlemeye yardımcı olur.

Geçerlik

Pedagojik Gelişim Ölçeği'nin geçerlilik çalışmaları, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı ne derece doğru ve tutarlı bir şekilde ölçtüğünü belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda ölçeğin yapı geçerliliğinin uygun olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda, ölçek 34 maddeden ve dört faktörden oluşan bir yapı sergilemektedir. Bu dört faktör, ölçeğin teorik yapıyla uyumlu olarak Planlama, Uygulama, Teori ve Öğrenci Gelişimi boyutları temsil etmektedir.

Yapı geçerliliği analizi, ölçekteki maddelerin ilgili oldukları faktör altında toplandığını ve farklı faktörlerin birbirinden ayrıştığını göstermiştir. Bu durum, ölçeğin öğretmen adaylarının pedagojik gelişiminin farklı yönlerini ayrt edebilme yeteneğine sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Yapısal eşitlik modellemesi veya doğrulayıcı faktör analizi gibi ileri istatistiksel tekniklerle desteklenen bu sonuçlar, ölçeğin Türkiye bağlamında öğretmen adaylarının pedagojik gelişimini geçerli bir şekilde ölçebildiğini düşündürmektedir.

Güvenirlilik

Pedagojik Gelişim Ölçeği'nin güvenilirlik analizi, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını

değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. İç tutarlılık güvenilirlik katsayısı olarak Cronbach Alpha değeri kullanılmıştır. Ölçeğin tamamına ait Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ,954 olarak bulunmuştur. Bu değer, psikometrik ölçme araçları için oldukça yüksek ve mükemmel bir iç tutarlılık düzeyine işaret etmektedir.

Alt boyutlara ilişkin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları ise şu şekildedir: Planlama boyutu için ,883; Uygulama boyutu için ,888; Teori boyutu için ,846 ve Öğrenci Gelişimi boyutu için ,794. Tüm alt boyutların güvenilirlik katsayıları ,70'in üzerinde olup, bu değerler her bir boyutun da yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, Pedagojik Gelişim Ölçeği'nin öğretmen adaylarının pedagojik gelişimini tutarlı ve güvenilir bir şekilde ölçebildiğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Pedagojik Gelişim Ölçeği'nin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla faktör analizi uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda, ölçeğin 34 maddeden oluşan ve dört temel faktör altında gruplandırılması tespit edilmiştir. Bu faktörler, ölçeğin teorik çerçevesini ve ölçmeyi amaçladığı pedagojik gelişim boyutlarını yansıtmaktadır.

Analizler, her bir maddenin ilgili faktörle güçlü bir ilişki içinde olduğunu ve ölçeğin alt boyutları arasında belirgin bir ayrımın olduğunu göstermiştir. Bu dört faktör, sırasıyla Planlama, Uygulama, Teori ve Öğrenci Gelişimi olarak adlandırılmıştır. Faktör yükleri ve açıklanan varyans oranları, ölçek yapısının güçlü ve anlamlı olduğunu desteklemektedir. Bu sonuçlar, Pedagojik Gelişim Ölçeği'nin öğretmen adaylarının pedagojik gelişiminin çok boyutlu yapısını başarıyla temsil ettiğini göstermektedir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptasyon)

Format: Ölçeğin derecelendirme formatı orijinal kaynakta belirtilmemiştir. Ancak bu tür pedagojik gelişim ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert ölçeği formatında hazırlanır (örn. "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a). Bu, katılımcıların belirli ifadelerle katılmaya veya katılmama derecelerini belirtmelerine olanak tanır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Üniversite düzeyindeki genç yetişkinler (genellikle 18-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen

adaylar?.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli bir anket veya ölçek formu aracılığıyla veri toplama yöntemi kullanılmaktadır. Katılımcılar, ölçek maddelerini okuyarak kendi pedagojik gelişimlerine ilişkin algılarının derecelendirme ölçeği üzerinde işaretlerler.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen eğitimi, mesleki gelişim, eğitimde ölçme değerlendirme, psikometri, eğitim bilimleri, öğretmen yeterlilikleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut değil.

Kurum E-posta Adresleri: Mevcut değil.

Yazma Adresi: mehmet.sahince@gmail.com

İzinler & Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin kullanımına ilişkin spesifik izinler veya ücret bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir. Genellikle akademik çalışmalarda kullanılan bu tür ölçekler, bilimsel araştırmaya amaçlı kullanımlarda yazarlardan izin alınarak ücretsiz olarak kullanılabilir. Ticari veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçek, Şahin, Altınçelep ve Çelenay tarafından 2019 yılında sunulan bildiri kapsamında tanıtılmaktadır. Bu nedenle, ölçeğin geliştirme ve uyarlama çalışmaları 2019 veya öncesinde tamamlandıysa varsayılmaktadır.

Ölçeye ait orijinal PDF dosyasına buradan ulaşabilirsiniz: [pedagojik-gelisim-olcegi-toad.pdf](#)

Bildirinin sunulduğu sempozyumun özeti için bu bağlantıya ziyaret edebilirsiniz: [ubest.deu.edu.tr](#)

Referanslar

Şahin, M., Altınçelep, S. ve Çelenay, E. (2019). *Öğretmen adaylarının pedagojik gelişimlerinin ölçülmesi amacıyla geliştirilen bir ölçeğin Türkçe'ye uyarlama çalışması*. I. Uluslararası Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji (UBEST) Sempozyumu'nda sunulan bildiri. İzmir, Türkiye.

Pedagojik Gelişim Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: AŒaŒdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir Œekilde deđiŒtirilmemelidir.

Sađlanan kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmamaktadır. Ancak ölçeğin 34 maddeden ve dört alt boyuttan oluŒtuđu belirtilmiŒtir:

Planlama (10 madde)

Uygulama (10 madde)

Teori (8 madde)

Öğrenci geliŒimi (6 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM